

Minister Klimatu i Środowiska

DIŚ-I.050.23.2024.MS
3243080.12714703.10221889
Warszawa, 20-06-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odnosząc się do interpelacji Pana Posła Daniela Milewskiego w sprawie skuteczności i stosowania systemów zarządzania środowiskowego (K10INT3161), uprzejmie proszę o przyjęcie przedstawionych poniżej informacji.

Na wstępie wyjaśniam, że wdrożenie i utrzymywanie systemu zarządzania środowiskowego (SZŚ) w organizacji jest niezależną decyzją kierownictwa danego podmiotu i działaniem dobrowolnym. Dotyczy to tak SZŚ opartego o wymagania międzynarodowej normy ISO14001, jak i systemu zgodnego z wymaganiami rozporządzenia EMAS¹. Istotny jest również fakt, że wszelkie działania w odniesieniu do systemów zarządzania środowiskowego znajdujące się w kompetencji resortu klimatu i środowiska związane są z zapisami rozporządzenia EMAS – systemu ekozarządzania i audytu, instrumentu stworzonego przez Komisję Europejską jako wspólnotowe dobrowolne narzędzie optymalizacji procesów produkcyjnych i usługowych poprzez zmniejszenie ich wpływu na środowisko i bardziej wydajne wykorzystanie zasobów.

Mając powyższe na uwadze, Ministerstwo Klimatu i Środowiska podejmuje działania zmierzające do wsparcia wdrażania systemu EMAS w polskich przedsiębiorstwach poprzez udział w procesie legislacyjnym i zgłaszanie propozycji zapisów, w których rejestracja w EMAS jest uwzględniona jako instrument stosowania nowych/zmienianych przepisów i/lub ich egzekwowania. Jako przykład wdrożonych już zachęt/ulg dla organizacji posiadających system EMAS można wymienić m.in. zwolnienie z opłaty rejestrowej przy wpisie do bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami – BDO, zwolnienia z podatku akcyzowego na gaz i węgiel, rzadsze kontrole środowiskowe WIOŚ - dla podmiotów posiadających pozwolenia zintegrowane okres pomiędzy kontrolami nie przekracza 3 lat dla instalacji, której prowadzącym instalację jest organizacja zarejestrowana w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS). Wypracowywane są również, w miarę adekwatności tematyki, kryteria oceny wniosków o dofinansowanie projektów ze środków znajdujących się w dyspozycji MKiŚ, premiuje organizacje posiadające wdrożony system EMAS (np. w programie FEnIKS, działanie FENX.01.04 Gospodarka odpadami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym).

Wśród działań nakierowanych na promocję wdrażania systemu EMAS w polskich organizacjach należy wymienić aktywność Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska,

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE

prowadzącej oficjalną stronę krajowego systemu ekozarządzania i audytu (EMAS) oraz tematyczne zakładki w portalach społecznościowych. Publikowane i/lub udostępniane w mediach treści mają na celu przede wszystkim edukowanie odbiorców w zakresie systemu EMAS, w tym promocję dobrych praktyk zarządzania środowiskowego i informowanie o działaniach podejmowanych w obszarze ochrony środowiska przez organizacje zarejestrowane w systemie ekozarządzania i audytu EMAS.

Poza ścisłą współpracą z podmiotami zaangażowanymi w strukturę krajowego systemu EMAS w Polsce, GDOŚ organizuje coroczne Gale EMAS z uroczystą ceremonią wręczenia certyfikatów EMAS nowozarejestrowanym organizacjom. Ponadto, w trakcie całego roku przedstawiciele resortu klimatu i środowiska przybliżają koncepcję systemowego podejścia do zarządzania oddziaływaniami na środowisko jako prelegenci szkoleń, seminariów i konferencji oraz autorzy artykułów publikowanych w ramach różnych inicjatyw sektorowych.

Odnosząc się do kwestii mechanizmów kontroli i sankcji dla firm, które nie przestrzegają wymagań dotyczących SZŚ – jak wcześniej wspomniano, rejestracja w systemie EMAS jest dobrowolna i jedyną sankcją w przypadku niezgodności SZŚ organizacji z rozporządzeniem EMAS jest wykreślenie jej z rejestru EMAS, prowadzonego przez GDOŚ oraz KE. Funkcję kontrolną w przypadku weryfikacji systemu EMAS sprawuje weryfikator EMAS, który nadzorowany jest przez Polskie Centrum Akredytacji.

Przepisy dotyczące SZŚ są przedmiotem cyklicznych analiz prowadzonych przez podmioty, które stworzyły te systemy. W przypadku normy ISO14001, dokument ten został opracowany przez Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO). W Polsce jednostką reprezentującą RP na forum tej instytucji jest Polski Komitet Normalizacyjny. Jeżeli chodzi o system ekozarządzania i audytu (EMAS), właścicielem systemu jest Komisja Europejska i zgodnie z zapisami rozporządzenia EMAS, to ona co pięć lat przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie zawierające ocenę wpływu systemu na środowisko, wskazując jednocześnie na konieczność podjęcia ewentualnych zmian i korekt celem usprawnienia funkcjonowania systemu. Najbliższe sprawozdanie będzie opublikowane w 2025 r.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/